

Detergenten

Information för Sunlights och Sumas personal i Nyköping

Nr 9 1974

EN DAG PÅ JOBBET

med Sunlights damavdelning

Inger Anulf, Hushållsinformations chef, var inte hemma när artikeln skrevs. Hon befann sig då bokstavligen på "helig mark" nämligen i Tel Aviv. Inte som ambassadör i tvättfrågor utan tillsammans med svenska landslaget i bridge. Bridge är nämligen bland det bästa Inger vet i fråga om fritidssysselsättning.

Jaså — visste ni inte att vi har en damavdelning? — Jodå. Sunlights Hushållsinformation i Stockholm är en avdelning som består av 17 damer. Var det någon som sa något om "fruntimmer", som inte kan hålla sams och inte kan samarbeta? Om så — glöm det! — I över 20 år har nämligen den här avdelningen fungerat och hela tiden med enbart kvinnlig personal.

Inger Anulf, avdelningens chef sedan 3 år tillbaka, har i 16 år varit med om att bygga upp Hushållsinformation till vad den är i dag, ett välkänt begrepp när det gäller tvätt, hygien och textiltvård. I 12 år har Vivian Bolin varit avdelningen trogen. Under de 3 senaste åren som Ingers assistent, högra hand, dåliga samvete eller vad ni vill. Vivian

finns för det mesta till hands i de mest skiftande sammanhang.

Kristina Gustavsson är en annan välkänd röst på Hushållsinformation. I 6 år har hon fungerat som konsumentkontakt. Per brev och telefon bistår hon konsumenterna med goda råd om tvätt, disk och textiltvård. 1.200 brev per år i genomsnitt räknar Kristina att man sänder ut från avdelningen med olika upplysningar och informationer och ca 3.000 telefonförfrågningar besvaras. Kristina är Sunlights klagomur också. Det händer nämligen att upprörda husmödrar ringer och är missnöjda med sitt tvättresultat och då får ofta tvättmedlet agera syndabocken. Men det finns inte mycket som upprör Kristina. Med sitt orubbliga lugn svarar hon vänligt att det

Kristina Gustavsson, Konsumentkontakt och "klagomur".

hade kanske blivit bättre om man gjort si eller så. Men om det inte lyckas så sänd gärna plagget till oss så skall vi göra vad vi kan för att klarlägga vad som varit orsaken till missnöjet. Till Hushållsinformation hör också ett sekretariat med 1 1/2 person. Och så sist men inte minst finns *fältkåren* — konsulenterna — utspridda på olika distrikt från Luleå till Malmö. Dessa 12 välutbildade "konsulinnor" står i olika sammanhang till tjänst med råd och upplysningar om tvätt, demonstration av nya tvättmaskiner m.m. Deras verksamhet ämnar vi presentera litet närmare i denna artikel. Konsulenterna tillhör ju, liksom representanterna och butiksassistenter, den grupp av kolleger, som bokstavligen med produkterna i hand kommer till tals med konsumenten.

Hushållsinformation är alltså en mycket utåtriktad avdelning med många externa kontakter på sitt program. Bl.a. ger man ut ett ansenligt antal broschyrer av vilka *Via Tvättbok* kanske är den mest spridda av alla. Den handlar om det mesta som rör tvätt och klädvård. Anvisningar för maskindisk, tvättmärkning samt textilfiberlexikon är andra alster som avdelningen ger ut. Med Sunlights marknadsavdelning, under vilken Hushållsinformation förresten sorterar, har man ett omfattande samarbete. T.ex.

vad gäller texter på pulverkapslarnas baksidor. Nyligen har man också utarbetat en brevkurs i produktkännedom, avsedd för Sunlights representanter. Kursverksamhet är för övrigt en viktig del av Hushållsinformations arbete. De flesta kurser är förlagda till Nyköping och fabriken. Dels för att man skall ha tillgång att se tillverkningen men också för att på nära håll ha tillgång till teknisk personal för medverkan i kursprogrammen. Dessa kurser vänder sig i första hand till säljare av maskinell utrustning för tvätt och disk. 2—3 gånger per år håller man dessa 2-dagars kurser, med ca 40 deltagare per gång. Det är också Hushållsinformation som ansvarar för samarbetet med tvättmaskinsfabrikanterna. Det är ytterst viktigt att utvecklingen av tvättmaskiner och tvättmedel sker i samarbete. Ett resultat av cylindermaskinernas starka utveckling på marknaden är t.ex. det låglöddrande *Via*. Cylindermaskinen ger nämligen ett kraftigt lödder och trumman skulle snart vara fylld med skum om inte tvättmedlet anpassades till maskinens arbetssätt. Ett annat resultat av detta samarbete är de tvättcheman och anteckningslistor för

Vivian Bolin, konsulentkontakt, välsedd bland tvättmaskinsfabrikanter.

tvätttider, som man finner i de flesta fastighetstvättstugor. Tvättcheman utarbetas av Hushållsinformation för varje enskilt tvättmaskinsmärke. Scheman och teckningslistor rekvideras av bostadsbolagen och enbart av teckningslistor sänder man ut 15.000 block förra året.

Avdelningens kontaktperson med bl.a. bostadsbolagen och konsulenter är Vivian. Hon förmedlar och administrerar delvis konsulenternas arbete och hon vet från dag till dag var de befinner sig och vad de har att göra. I detta sammanhang kan nämnas, att under 1973 hade våra konsulenter över 3.000 demonstrationer i tvätt och träffade i samband med dessa ca 45.000 personer. Dessutom hade konsulenterna 2.000 föredrag i skolor och träffade då 26.000 elever. Ändå opererar våra konsulenter inte ensamma på marknaden. KF har också en konsulentkår med ungefär samma arbetsprogram. Framför allt demonstration av tvättmaskiner.

Moderna tvättmaskiner ja. En modern tvättautomat med mycken automatik och stora valmöjligheter till tvättprogram är en hel liten vetenskap för sig. Det är inte så lätt att bara gå i tvättstugan och sätta igång tvätten i den nyinstallerade maskinen. Det rör sig om dyrbara ting. En 7 kg automat av ett vanligt märke betingar i dag ett värde av ca 5.000 kr där den står i tvättstugan. Det kunde bli dyrt för fastighetsägaren om samtliga hyresgäster trevade sig fram till rätt tvättprogram, tryckte på fel knappar osv. Men för att förhindra sådana misstag finns just dessa förträffliga konsulenter, som gärna skyndar till hjälp antingen det är fråga om en helt ny tvättanläggning i en nybyggd fastighet eller om det gäller enbart byte av en gammal tvättmaskin mot en ny. När det gäller nya tvättanläggningar så rör det sig ju inte enbart om demonstration av tvättmaskinen, utan även annan utrustning som torkskåp, el-mangel, strykmaskin

etc. Det är många husmödrar som med fasa i blicken undrar hur man skall få plats med all tvätten i det lilla torkskåpet. Det gäller alltså att ha rätt metod när man hänger för att utnyttja torkskåpets kapacitet till 100 %. Likaså när det gäller mangel och strykmaskin är det viktigt att man kan de rätta knepen för att kunna behandla alla plagg på rätt sätt. Det ingår alltså i konsulentens program att kunna även detta liksom att kunna svara på frågor om tvättmedlens sammansättning och de olika ingrediensernas uppgift i tvättprocessen.

I en radhusfastighet på Idrottsvägen i Nyköping hade för litet sedan en uttjänt tvättmaskin fått ge vika för en modern automat på 7 kg. Bostadsrättsföreningen hade kallat på en av våra konsulenter för att demonstrera den nya maskinen. En gång under eftermiddagen och en gång under kvällen. Red tog kamera och block med och skyndade bort till ort och ställe, där Yvonne Nilsson från Lin-

"Det är viktigt att dosera rätt mängd tvättmedel" säger Yvonne. "Det kan man lätt kontrollera med *Via* genom löddermängden vid en viss temperatur". Intresserade åskådare på Idrottsvägen var bl.a. Berith Anderzon och Karin Ericsson.

köping, som även har Nyköping—Oxelösund i sitt distrikt, skulle vara på plats. Ca 10—12 husmödrar hade infunnit sig till kvälsdemonstrationen när Yvonne hälsade välkommen och började tala om den nya maskinens alla finesser. Med stor kunnighet gick hon igenom bit för bit och knapp för knapp. Hur mycket tvätt- resp. sköljmedel som är nödvändigt, hur man genom löddret kontrollerar att man doserat rätt mängd tvättmedel och hur man kan avbryta ett tvättprogram om man t.ex. upptäckt att det finns en röd trådände i vittvätten. Små enkla tips lärde Yvonne ut, som t.ex. när man behöver beräkna tvättprogrammets längd så stämmer faktiskt minuterna ganska väl överens med gradtalet i programmet. Tvättar man vittvätt upp till ca 80—90 grader så tar den ungefär lika många minuter att bli klar.

När Yvonne pratat färdigt så följde en frågestund och som avslutning fick varje deltagare ett litet paket Via och en flaska Comfort till sin första tvätt i den nya maskinen. — Efteråt frågade Red hur det kom sig att Yvonne valt det här yrket?

Yvonne tänker några sekunder och svarar: "Det finns naturligtvis fördelar och nackdelar i det här yrket också som i alla andra. Men om vi tar fördelarna först så tänkte jag kanske mest på friheten i arbetet. Jag bestämmer ganska mycket över min arbetstid och planerar självständigt. En annan stor fördel är att man är ledig vid alla helger. Sedan är det förstås kontakten med människor. Om man som jag är intresserad av att jobba med folk omkring sig så är detta ett sätt att få göra det".

Men blir det inte enformigt, Du säger väl samma saker till alla?

"Nej, jag säger inte samma saker till alla, även om jag pratar om samma saker till alla. Man kan ju inte binda sig till en inlärd text, utan man lägger upp

anförandet ungefär som man känner att den gruppen man arbetar med vill ha det. Det är ju alltid nya människor man träffar och det är så olika hur man lyckas få kontakt med dem. Får man bra kontakt, som resulterar så småningom i en dialog, ja då är man glad. För det är ju ett samtal man gärna vill få igång."

Nackdelarna då?

"Nackdelarna är bl.a. resorna. Den ljusa årstiden går väl an, men nu i mörker och rusk är det inte roligt att köra bil och ofta jobbar vi ju på kvällarna. De yrkesarbetande husmödrarna har inte möjlighet att komma till tvättstugan på dagtid. Nu i dag t.ex. har jag åkt från Linköping till Nyköping och haft två demonstrationer här. I morgon åker jag vidare till Katrineholm. Sällan blir det dock att vara borta hemifrån mer än en övernattningsnatt, vilket ju är överkomligt. En annan nackdel är bärandet. Vi är ett riktigt bärarlag. Det är ganska tunga saker som skall till tvättstugan som t.ex. tvättböcker, tvätt- och sköljmedel för såväl tvätt av demonstrationstvätten som för utdelning till deltagarna. Allt skall bäras in från bilen. Vi måste ju beräkna en omgång prov till varje hushåll. Är det 70 hushåll i en fastighet så måste vi ha 70 provprodukter även om kanske enbart 30 hushåll sedan är representerade på demonstrationen. Under den kalla årstiden, när man riskerar frysgader utomhus, måste vi dessutom bära in allt sköljmedel från bilen om den skall stå ute över natten eftersom sköljmedlet inte tål kyla. Lite kraft i arm får man allt ha i det här jobbet."

"Men vi arbetar inte enbart i tvättstugor med demonstration av maskinell utrustning", fortsätter Yvonne. "Vi är i skolorna också. I ämnet Hemkunskap får vi ibland förfrågningar om att komma och hålla föredrag om tvätt- och textiltvård. Även föreningar av olika slag

Vill Du hjälpa till att rädda liv?

Det kan Du nämligen genom att bli blodgivare. — "Vi är dåliga blodgivare på Sunlight", konstaterade nyligen Sigge Jonsson, verkstaden, som tillhör den lilla tappra skaran på 6 personer bland våra anställda, som regelbundet lämnar blod. "På Järnverket i Oxelösund är ca 2 % av de anställda blodgivare mot ca 1 % hos oss. Även ANA och Wedholms har flera blodgivare än vad vi har. Gör litet reklam i Detergenten för den här viktiga sakens skull" bad Sigge och då gör vi det så klart.

Det är inte enbart välgörenhet att lämna blod. Förutom ett identitetskort med angiven blodgrupp får Du 30 kr (skattefritt) per gång och Du har även en fortlöpande hälsokontroll i viss mån genom att Du för varje tillfälle Du lämnar blod får blodvärdet och sänkan kontrollerad. Även ett bakteriologiskt prov tas för varje gång.

Vad ställs då för krav på en blodgivare? Jo — man skall vara mellan 18—50 år, ha ett blodvärde som *inte* ligger under 85 och för övrigt vara frisk. Om man är man eller kvinna har ingen be-

ber oss komma i samma ärende. Likaså är vi ibland i varuhus och större butiker och informerar personalen på kem.tekn.- och textilavdelningarna. Små överraskningar av olika slag förekommer även. Trevliga sådana kan vara att man i ett angränsande utrymme till tvättstugan dukat kaffebord, där man samlas efter demonstrationen för att fortsätta att prata tvätt eller vad som helst.

Men en gång kom jag till en fastighet där man sparat all tvättutrustning från första början. Allt från bykgrytan och halvautomatiska tvättmaskinen till den

"Man mår bara prima av att vara blodgivare" säger Sigge.

tydelse, samma regler gäller för båda könen. Varje frisk människa i nämnd ålder kan utan olägenhet lämna blod upp till 6 gånger per år. Blodgivningen går snabbt och är smärtfri.

Alla större lasarett har egen blodgivarcentral. Så även lasarettet i Nyköping. Om Du uppfyller ovan nämnda krav på ålder och blodvärde, och för övrigt känner Dig frisk, ring då 806 00 och begär blodgivningscentralen och bestäm en lämplig tid för anmälan.

EN ANNAN MÄNNISKAS LIV KAN BERO PÅ DIN INSATS!

BLI BLODGIVARE OCH DU BLIR LIVRÄDDARE!

moderna helautomaten, som jag var där för att demonstrera. När jag var färdig med undervisningen utbrast en äldre dam i gruppen: "Men vad rent det ändå blir i en riktig bykgryta." Då undrar man ju vad i all sin dar har jag pratat om?", slutar Yvonne.

Men Red kan intyga att det måste höra till undantagen i högsta grad. För så tydligt och klart som Yvonne uttryckte sig så kan man inte tro att bykgrytan är att föredra framom detta moderna underverk till tvättmaskin. ■

Allmännyttig information på arbetsledarkonferens

En lördag om året "offrar" våra drifts- och arbetsledare av sin fritid för att på bortaplan och tillsammans med kolleger från tekniska- och personalavdelningen diskutera gemensamma problem.

I år hade man valt att åka till Linköping lördagen den 26 oktober, dit man anlände gemensamt i buss vid 10-tiden. Förmiddagens program började med några hälsningsord av Elis Härshammar, som poängterade vikten av att någon gång per år i lugn och ro samlas och byta erfarenheter. "Vi träffas alltför sällan tillsammans på jobbet, ty där har var och en sin givna bit att bevaka. Vi tycker olika i mångt och mycket och därför är det viktigt att på detta sätt få lägga fram sina åsikter och synpunkter. Meningen är att vi i första hand skall träffas i en öppen och naturlig samvaro, därför har vi heller inte lagt upp något pretantiöst program utan byggt dagen på grupparbete och diskussion", sade Elis.

Den mesta tiden före lunch ägnades åt en allmän information om produktions-, marknads- och budgetsituationen. För den informationen svarade Gösta Kavén, som först berörde det allmänna konjunkurläget, vilket för närvarande är ganska svårbedömt beroende på ömsom optimistiska, ömsom pessimistiska rapporter. De flesta upplever dock konjunktursituationen som inte särskilt lysande. Smolk i bägaren är bl.a. den tilltagande arbetslösheten och den väntade minskade privata konsumtionen. Den förestående avtalsrörelsen bedöms också som svårlöst och kommer säkert att bli segsliten. Ett nytt diskussionsämne, aktuellt just nu, är det av LO-ekonomerna präglade uttrycket "övervinster". — "Ett svärdefinierat uttryck, som egentligen ingen hittills lyckats klargöra till allmänhetens förståelse", sade Gösta. Han fortsatte sedan med att det från ledande re-

geringshåll sägs, att företagets övervinster måste kapas, men hur — ja det skall man fundera över till fram i mitten av november. Finansminister Sträng yttrade nyligen, att det är viktigt att man klargör vad som menas med övervinst även om dessa inte är något egentligt problem. Företagens vinster har visserligen ökat i omfattning under 1973 och 1974, men de har varit nödvändiga mot bakgrund av det dåliga utgångsläget åren innan. Vinsterna kan man ta med ro om man har garanti för att de används på ett klokt sätt för den nödvändiga utbyggnaden av produktionen, har finansministern sagt.

Efter denna inledning och korta relaterande av finansministerns yttrande så gick Gösta över till de interna förhållandena vid fabriken. Han gav en kort översikt av produktions- och marknadsläget samt avslutade sin programpunkt med en redogörelse av budgetsituationen för Nyköpingsfabriken. Han berörde också miljöfonden, till vilken företagen nu är skyldiga att avsätta 20 % av sin vinst, och den ovisshet som rådde i början om hur denna skulle hanteras. Efter beslut av Kungl. Maj:t så har emellertid företagen nu rätt att från arbetsmiljöfonden använda medel till sådana investeringar, som förbättrar den anställdes arbetsmiljö. T.ex. projekt för att nedbringa olycksfalls- och yrkessjukdomar, förbättringar av sanitära- och fritidsanläggningar, omklädnings- och studierum m.m. Däremot får miljöfonden inte användas till projekt som yrkesinspektionen redan ålagt företagen att utföra. Vad som krävs för att få använda medel ur miljöfonden är att projekten är vettiga och välmotiverade och att de tillstyrkes av flertalet arbetstagarrepresentanter i skyddskommittén. Det finns heller inga krav på att pengarna skall användas om det inte

finns några motiverade projekt. Medlen återfås från Riksbanken efter 5 år i den mån de ej använts.

Under de senaste 4 åren har företaget investerat ca 4 milj. kr i arbetsmiljöförbättrande projekt vid Nyköpingsfabriken. Lagen har inte förändrat vår inställning till dessa frågor. Till sist förmedlade Gösta några uppmuntrande lovord om vår hygieniska standard i fabriken, som Mr Woodwark från Unilever Ltd i London yttrade vid sitt besök nyligen i Nyköping.

De minuter som sedan återstod för lunch användes till att gå igenom den enkät, som arbetsledarna fått före konferensen och där man begärde kommentarer till tidigare konferenser, förslag till förbättrad kommunikation i informationsfrågor etc.

Eftermiddagen började med att Anders Krantz informerade om facklig förtröendemens ställning på arbetsplatsen och trygghet i anställningen. Denna information verkade innehålla en djungel av rättigheter och skyldigheter från såväl arbetstagar- som arbetsgivarsidan. Om denna programpunkt skulle relateras så borde den relateras mycket klart och tydligt eftersom man här rör sig till stor del med juridisk text. Red skulle därför vilja råda den som är särskilt intresserad av dessa frågor att ta kontakt med Anders Krantz på personalavdelningen och ställa frågor personligen. Anders' anförande efterföljdes av en mycket livlig diskussion, vilken man fick avbryta "vänligt men bestämt" för att hålla tiden för nästa punkt på programmet. För den ansvarade Gert Antoni, som visade en film om brandförsvaret till vilken han själv lämnade instruktiva kommentarer.

Den sista biten av eftermiddagen tog upp frågor om arbetsledarnas utbildning. Efter en kort inledning av Bengt Östergren och Anders Krantz följde grupparbete med efterföljande redovisning.

ALI-RATI:s kurser är väl motiverade och ger stort utbyte, menade Karl-Erik Samuelsson. Sven-Erik Andersson, i likhet med de flesta andra, tyckte att träningen på prod.tekn. avd är för lång.

Här kom det fram många olika förslag till utbildning även om många sammanföll, t.ex. vad gällde Arbetsledarinstitutets kurser med uppföljning, utbyte med andra koncernföretag, utbildning och träning på laboratoriet m.m. Däremot var man inte enig om huruvida utbildningen skulle ske på fritid eller arbetstid. — I första hand skulle man dock förbereda ALI-RATI:s (Arb.ledarinstitutet och Rationaliseringsinst.) kurs "Se om Dig själv". En kurs på 30—40 tim. uppdelad på tio träffar i grupper på 5—7 deltagare. Kursen bygger på vad företagsfolk, experter, verksamma arbetsledare och andra säger, tror, hoppas på, är rädda för... osv. De flesta rekommendationerna för denna kursen var att den skulle hållas på fritid.

Utbildningsfrågor var dagens sista programpunkt och man samlades så småningom till gemensam middag. Ännu in på småtimmarna fann man mindre grupper här och där som fortsatte diskussionen där man tidigare på dagen varit tvungen att avbryta. (Men varför i all sin dar ska man upp så tidigt på söndagsmorgon för hemfärd?)

Red.

Dataavdelningen höll tidsschemat

För ett par nummer sedan talades i dessa spalter om att vi hade vuxit ur vår datamaskin en UNIVAC 9300 och stod i beråd att installera en större och modernare. Detta skulle ske i månadsskiftet oktober/november. Tidtabellen har hållits till punkt och pricka ty på oktobers sista dag — den 31:sta — när vädret verkligen visade vad HÖST är, då celebrerade dataavdelningen sin nya maskin med att under en halv timme bjuda personalen och några särskilt inbjudna på invigningsparty. Från direktionssammanträdet, som hölls i Nyköping samma dag, tog Gösta Kavén, Rolf Lindman och Ollarna Gunnarsson och Vannerus en paus för att övervara invigningen. Rolf Lindman fick också hedersupdraget att starta den nya datorn — en UNIVAC 9480. Från UNIVAC syntes försäljningschefen Ulf Lund och bråttom med att styra och ställa hade även UNIVAC:s Kjell Svensson, systemman, som hela tiden lett inkörsarbetet samt hjälpt till med att föra över programmen till den nya datorn. Nils-Olof Lindkvist, service-tekniker, också UNIVAC:are men så gott som dagligen verksam på avdelning var givetvis också med.

Innan Rolf Lindman tryckte på startknappen hälsade Bengt Cedergren, chef för organisationsavdelningen i Stockholm, dit vår dataavdelning hör, välkommen och talade om fördelarna med den nya datorn jämfört med den gamla. Han tackade även personalen, som verkligen fått stå ut med blod, svett och tårar — i varje fall svett och kanske tårar — innan man kommit så långt som till denna dag. Man har arbetat både nätter, lördagar och söndagar den senaste månaden för att få det hela att gå i lås. Han tackade även den gamla 9300:an och berättade om de vedermödor man haft med den i början. "Du var envis och halstarrig först, men nu på

Rolf Lindman trycker på knappen och den nya datorn sätter full fart.

slutet gick Du riktigt bra så det är inte utan saknad vi nu skiljs ifrån Dig. Men det hjälper inte. Du måste på undantag nu och vi får lov att 'anställa' en modernare kraft", sade Bengt och medaljerade den gamla datorn. Pensionering blir det dock inte tal om för 9300:an. Under den första tiden får den hjälpa den nya och därefter kommer den att genom UNIVAC:s försorg placeras på ett företag, där den är bättre lämpad. Vitsen med att hyra maskinerna — och inte köpa dem — är just denna flexibilitet. Särskilt när man håller sig inom samma märke så ges stora möjligheter till byten utan allt för snäva gränsdragningar.

"Den här nya maskinen är mycket, mycket snabbare än den gamla" berättade Bengt "och kräver därför också mera personal. Av den anledningen blir det inte personal över i och med bytet, men heller ingen utökning. Vi kommer nu, som tidigare nämnts, att kunna ta över en hel del bearbetningar för såväl Novia som Sunlight, av det som tidigare legat på servicebyråer." (Kanske kan vi nu avliva den nästan klassiska repliken: "Det måste vara data som gjort fel" så snart det är något som inte stämmer. Reds anm.)

IDROTT

Sture siktar nu på en landskamp mot Norge.

Skytte

Sture Engman tenderar att bli följetong på idrottssidan, men så är han också jämnt i farten med bössan laddad. När vi skrev senaste Detergenten var han i Schweiz, i Thun, en stad av Nyköpings storlek, och försökte skjuta in sig i VM-elite. Vi lovade att återkomma till Stures VM-resa och här är vi nu.

"Det hjälpte inte fast Du skrev att ni höll tummarna här hemma. Det gick dåligt ändå", säger Sture. "I båda grenarna jag deltog, nämligen luftgevär och 60 skott liggande korthåll 50 m, så kom jag på sämre än en 60:de placering. På luftgevär kom Polen etta genom Eugeniusz Pedzisz på 384 poäng och tvåa USA genom Lanny Bassham med samma po-

ängtal. Där kom jag på 61:sta plats och i lagtävling kom Sverige på 13:de plats.

På korthåll 50 m blev Tjeckoslovakien etta med Karel Bulan, 599 poäng och Norge två med Helge Anshushaug, 597 poäng. Här kom jag på 68:e plats med 588 poäng. Vinnande lag blev Finland, endast 9 poäng bättre än Sverige, som hade 2.363 poäng och kom på 12:te plats.

367 poäng är det sämsta jag någonsin gjort. Minimigränsen har varit 276."

De flesta idrottsmän brukar alltid ha någonting att skylla på när det gått dåligt. Vad skyller Du Ditt dåliga resultat på?

"Egentligen ska man inte säga att det gått dåligt därför att... osv. Men kanske kan man hitta några speciella detaljer, som bidragit till ett dåligt resultat. I det här fallet skulle jag kunna skylla på att banorna var betydligt sämre belysta än vad vi är vana vid här hemma. En annan sak, som för mig absolut inte var till någon fördel, var att tävlingarna började redan kl. 07.30. Det betydde att jag var tvungen att gå upp kl. 04.00. Det tar ca 3 tim. att få kroppen igång och komma i balans. Man kan ju inte heller sova i förskott. Är man inkörd på en dygnsrytm, som börjar ca 07.00, så är man inte människa kl. 04.00 hur tidigt man än lagt sig kvällen innan. I Sverige börjar en tävling aldrig före kl. 09.00.

Men Du ser inte särskilt deppig ut efter den här motgången? Vad blir nästa evenemang?

"Nej, inte deppar jag för det! Tvärtom! Jag är redan i full gång. Har gjort två uttagningstävlingar där jag blev etta resp. tvåa och ytterligare två återstår.

Vad har hänt här då? — Jo, Livas Björn Gustavsson ligger med brutet lillfinger. Var det möjligen för att han slog ihop med sin egen målvakt eller har han fingrat på bollen?

Fotboll

Det gick inte så bra för våra damer i korpfbollen. Sunlights damlag hamnade nämligen på 5:te plats av 8 lag och blev utslaget i semifinalen. För herrarna

En i Linköping den 17 november och en i Stockholm den 23 november."

—Oj då. — Då blir det ingen årsfest för Dig den 22:a då? Och vad resulterar de uttagningstävlingarna i?

"Jodå, det blir fest i alla fall. Man får ta det lite lugnt bara. Blir jag inte utslagen så kan resultatet bli en landskamp mot Norge i Ödeshög den 8 december. Det ska faktiskt bli riktigt spännande att se hur jag lyckas. Sedan 1969, då jag kom in i landslaget, har jag blivit utslagen i endast två uttagningstävlingar och båda gångerna har det gällt landskamp mot Norge. Så jag har alltså aldrig skjutit mot Norge. Jag är förresten den enda som är kvar i landslaget av dem som kom in -69."

Kan vi då göra annat än hålla tummarna igen för Sture och hoppas att han lyckas nu, så han får bjuda norrmännen på en fight. ■

gick det bättre. I div. I blev Sunlight 2:a av 14 lag och i div. II 6:a av 13 lag. I cupen blev Sunlights lag I utslaget i semifinalen medan lag II blev utslaget redan i första matchen.

"Tyvärr har vi inte kunnat köra någon internfotboll i år", säger fotbollssektionens ledare Lasse Tjäder, "beroende på stora svårigheter att komma in på Rosvalla. Vi hoppas på bättre tider för nästa säsong". Samtidigt vill Lasse påminna om att hockey-hockey börjar inom kort och han uppmanar alla att komma till träningsmatcherna. Ett par andra aktiviteter som också börjar snart är inomhusfotbollen och handbollen.

Vänkskapsmatch i fotboll var det en lördag i slutet av september mellan Liva och Sunlight. Matchen som gick på Lidingö vanns av "de våra" med 4-3. "Hårt motstånd" konstaterade Lasse Tjäder. "Den bästa match vi gjort mot Sunlight" sade Lasse Kihlman, Livas lagledare. Det årliga fotbollsutbytet mellan Liva och Sunlight är något som de båda lagen tycks se fram emot om man lyssnar till kommentarerna från ömse håll. Det är trevlig, enkel samvaro, som brukar sluta med bastu, idrottssnack och något att äta. ■

Konst- och hobbyutställningen blev succe

Ja, man vågar faktiskt säga succé. Verkligen uppskattning har alla visat som sett utställningen. Det var tänkt att den skulle hållas under 2 veckor, men det blev 4 i stället. De 18 utställarna har all anledning att känna sig nöjda, ty enbart rosor i kritiken har de "förståsigpåare" haft som sett alstren. "Inte en enda sak, som ens gränsar till buskis", sa en person, som Red tror vet ganska mycket om sådana här saker.

SUCK (en förkortning av konstföreningen inom HK) har ställt en förfrågan om att få hänga upp utställningen på Hötorgskontoret någon gång under januari. Vi återkommer till konstnärerna närmare årsskiftet. Nog vore det väl roligt om vi här i "glesbygden" fick visa upp våra färdigheter i Kungl. Huvudstaden.

Vi tackar alla utställare, som så välvilligt lånat ut sina alster till förnöjelse för oss andra.

Tennis

Nu får vi gratulera våra duktiga tennisspelare, som vann mot Spårvägen, Stockholm, med 7-5 i det traditionella utbytet som gick i Stockholm den 9 november.

Det var första gången på många år, som Sunlight lyckades besegra Spårvägen och fick därmed också sin första inteckning i det nya vandringspriset. Spårvägen har 3.

8 singelmatcher och 4 dubbel utkämpades och skiljeset fick avgöra första hälften av matcherna. Samtliga 3-sets matcher vanns av Sunlight, vilket bevisar att tennisspelarna skött sin konditionsträning fint. ■

Roligt förslag

Gott om roliga förslag är det ont om. Men ett både roligt och nyttigt fick Red härom dagen av en kollega på ekonomiavdelningen.

Det var en av de dagar då den lokala telefonväxeln pajade stup i ett. Den har haft den lilla egenheten att göra det under den senaste tiden.

Han, kollegan alltså, föreslog att när lokaltelefonen inte fungerar så springer vi till varandra i stället och talar om vad vi tänkte säga i telefonen. Då får vi gratis motion och varför inte iförda de fina träningsoverallerna, som en del fick för en tid sedan.

Ingen dum idé — eller hur?

Vad som nu bekymrar i första hand de som tillbringar lunchen i matsalen är tomheten som blir när utställningen tas ner. I förgrunden ses 4 tavlor av Bengt Östergren, nämligen "Mjukt landskap", "Blomsterkullen på Hertigö", "S/Y Latitude" och "Östersjöstrand". Längre bort på vägen hänger Elis Härshammar och Kalle Johansson. På korrväggen ett par textilarbeten av Gun-Britt Norin.

"Det har varit skönt och vilsamt att titta på, det blir kallt när alla sakerna försvinner igen" säger Lennart Engholm. Gittan Brantberg tycker att företaget kunde beställa några alster av utställarna för att pryda matsalen med. "Det är en särskild känsla för de här konstverken, som ens kolleger har gjort", tycker Gittan.

Hur är det med intresset för information?

Ca 20 % av de anställda i Nyköping är intresserade av information om företaget. Den slutsatsen kan man dra av deltagarantalet, ca 115 st, i årets informationsträff på Träffen den 11 november.

Programmet var i stort sett upplagt på samma vis som förra året. "Litet anorlunda ändå. Inte så mycket siffror och inte så många och invecklade diagram. Jag har fått en del tips här och där om önskemålen" sade Rolf Lindman, som började kvällens program kl. 18.30 ca efter några välkomnande hälsningsord av Elis Härshammar, representant för företagsnämndens arbetsutskott, som är ansvarigt för dessa informationsträffar.

Rolf informerade om företagets budget för 1974 jämfört med hur den kommer att se ut för 1973. Han gav också en översikt av marknaden där vi fortfarande är stora på tvättmedel med Via som absolut marknadsledare och med Tvätta och Surf på andra resp. tredje plats. — Lux toalettvål är också fortfarande ledare på toalettvålsmarknaden och vi kan glädjas åt Shield, som nu ligger på 3:dje plats av de mest sålda tvålarna i landet. Han fortsatte sedan att visa varje produkts marknadsandel samt försäljning i ton och kronor. 32 produktenheter svarar i dag för 80 % av Sunlights totala försäljning, visade det sig.

Rolf Lindman berörde även kostnadsläget. "Aldrig förr i företagets historia har man varit med om sådana kostnadsökningar som under 1974", sade han. I synnerhet råvaru- och förpackningskostnaderna har stigit oerhört. Dessa ökningsar har i sin tur resulterat i flera prishöjningar av våra färdigvaror, vilket inte hör till våra favoritåtgärder. Rolf presenterade också vårt förhållande till kon-

kurrenterna samt vilka framtidsutskiter företaget har för den närmaste tiden.

Nästa programpunkt handlade om Suma. Ingvar Eriksson presenterade bl.a. olikheterna i de båda företagens Sunlights och Sumas sätt att sälja. Suma med sina 80—90 olika produkter vänder sig mestadels genom direktförsäljning till ca 6.000 kunder. Suma säljer inte enbart produkter. Dessa kommer många gånger i tredje hand. Suma säljer hela system omfattande apparatur, service och produkter för disk- och tvättanläggningar. Man har även paketylösningar för hygien inom livsmedelsindustrin, sjukvården m.fl. Framför allt har försäljningen av dessa system visat sig givande och allting pekar på att 1974 blir ett nytt framgångsrikt år för Suma. "Vi har haft bra skjuss på alla områden och tänker fortsätta i samma hjulspår", sade Ingvar.

På en enkel fråga från auditoriet om det inte fanns ett enda litet moln på Suma-himlen, så svarade Ingvar att det fanns det också. T.ex. är man ganska trångbodd inom Suma och problem med att anskaffa lämplig personal för utökning av de personella resurserna har också visat sig svåröst.

Innan det gavs klarsignal för öl, smörgås, kaffe m.m. så gav Gösta Kaven en kort information om arbetsmiljöfonden. Denna information återfinnes på annan plats i tidningen i samband med referat från arbetsledarkonferensen.

Efter pausen var ordet fritt. Efter ett par trevande frågor om produkter och försäljning så kom så småningom en livlig diskussion igång om såväl demokratisering som harmonisering mellan olika grupper av anställda. I ett av svaren, som gällde just en av demokratiseringsfrågorna, sade Rolf Lindman att det glädjande nog syns en klar tendens att man från

FÖNSTRET

Svar till "Gottegris"

På grund av bristande utrymme i förra numret kunde vi inte svara ovanstående signatur, som frågade efter möjligheterna att ha en brödaautomat i matsalen för erhållande av en kaka till lunchkaffet.

Canteen, som handhar servicen av våra dryckes- och brödaautomater svarar att man normalt inte ställer upp enbart en brödaautomat utan att en dryckesautomat finns intill. Undantag finns naturligtvis, men i detta fallet rör det sig om en mycket begränsad tid under dagen, som en sådan skulle utnyttjas.

Återstår att råda "Gottegris" att han/hon passerar någon av brödaautomaterna

centralt håll inom Unilever nu börjar vakna på det här området. Man har börjat att förstå våra förhållanden, bl.a. vad gäller utbildning av anställda. "Vi har inga illusioner om att vara främst i demokratiseringsprocessen men sådana samtal som förts här i kväll t.ex. får man väl tolka som att vi är en god bit på väg", tyckte Rolf.

En tjänsteman på ekonomiavdelningen frågade, varför det så sällan erbjuds utbildning i form av särskilda Unileverkurser och -konferenser för ek.personal på en viss nivå och framför allt kvinnlig personal? Olle Gunnarsson, bas för ekonomifunktionen, fick svara på den frågan. Han trodde helt enkelt att det berodde på att det inte finns lämpliga kurser för den sortens personal. (Många undrade i likhet med Red om det fordras några speciella kurser just för kvinnlig personal?)

på tvålavdelningen eller vid tryckeriet på väg till lunchen och inhandlar där en kaka till kaffet. Lycka till!

Vill Du ha Björn Borg på väggen?

Vill Du det då skall Du vara särskilt uppmärksam i början av december. Gibbs tänker nämligen bjuda oss på en idolbild av Björn Borg. Troligtvis kommer den att delas ut genom personalbutikens och portvaktens försorg.

Tiden rann snabbt iväg och innan Elis satte streck för frågor och svar bad Rolf Lindman att Olle Gunnarsson skulle berätta något om vad man gör inom ekonomifunktionen. — Helt oförberedd på denna fråga gav dock Olle en kort inblick i ekonomiavd. arbete. Det är mycket, mycket mera än att enbart se att pengar i rätt mängd flyter in och ut och helst också lämnar en välbehövlig vinst för företaget. Olle avslutade med att ekonomifunktionen levte efter regeln att inte så mycket synas men att finnas och att man tänkte fortsätta med det. "Vi har aldrig haft så mycket jobb på ekonomisidan som nu", tillade Rolf Lindman.

Klockan var 22.15 när Elis påminde om att det var en arbetsdag i morgon och att vi kanske var tvungna att sätta punkt för den här gången. Han tackade de som kommit för att informera och de som kommit för att bli informerade. ■

PERSONALMEDDELANDEN

Vi gratulerar till

80 år

Claes Karlsson, pensionär, 1/12

60 år

Erik Fernberg, pensionär, 16/12

Lennart Blixth, inre tjänsten, 22/12

15 år i tjänst

Allan Karlsson, Gbg-depå, 14/12

10 år i tjänst

Alf Carlsson, planeringsavd., 1/12

Vi säger välkommen till

Siv Johansson, städavd., 14/10

Jan-Erik Larsson, AB Suma, 14/10

Barbro Gustafsson, städavd., 21/10

Björn Anklew, flyt. prod., 28/10

Lennart Roth, utv.avd., 1/11

Vi säger adjö till

Tommy Jansson, tryckeriet, 20/9

Göran Björkman, tvålavd., 25/9

Hans Johansson, förrådet, 27/9

Myron Feinstein, prod.avd., 30/9

Eva Ögren, utv.avd., 30/9

Monika Lindeberg, utv.avd., 30/9

Helena Adelborg, pulverpackn., 2/10

Silvi Uksik, pulverpackn., 11/10

Marja-Liisa Ringström, tvålavd., 15/10

Maj-Britt Broberg, städavd., 19/10

Sirkka-Liisa Kuukari, tvålavd., 25/10

Per Rieman, utv.avd., 31/10

Gonda Jansson, flyt. prod. (pens.), 1/11

Lisbeth Lundqvist, inköpsavd., 30/11

Sven Eriksson, lagret (pens.), 29/11

AB SUNLIGHT

Fack

611 01 Nyköping. Tel. 0155/172 00

Ansvarig utgivare: Elis Härshammar

Redaktör: Daga Lundkvist

TACK

Ett hjärtligt tack till AB Sunlight för hägkomsten på min 75-årsdag.

Folke Rosenius

* * *

Till företaget och gamla arbetskamrater ett hjärtligt tack för vänlig hägkomst på min 70-årsdag.

Elsa Karlsson

* * *

Hjärtligt tack till företaget och arbetskamraterna för uppvaktningen när jag gifte mig.

Alf Jansson

* * *

Ett hjärtligt tack till AB Sunlight och arbetskamraterna i porten för uppvaktningen på min födelsedag.

Bernt Gustafsson

* * *

Tack, tack alla ni som uppvaktade och gjorde min 60-årsdag till en minnesrik högtid!

Egon Franzén

* * *

Hjärtligt tack till företaget för uppvaktningen vid 25-års tjänst.

Alvar Juhlin

Just nu . . .

Just det. Ovanstående rubrik kommer ni att finna på våra anslagstavlor då och då. Under den rubriken annonseras vad som är aktuellt under innevarande vecka. Som t.ex. under vecka 46 då vi meddelade att deltagarna i kursen "Bättre Arbetsmiljö" eventuellt kan komma att besöka en del arbetsplatser för att göra s.k. arbetsplatsinventeringar. Det ingår nämligen i deras kursprogram.

HÅLL ÖGONEN PÅ "JUST NU" DET KAN VARA NÅGOT SOM INTRESERAR!